

Preek over Markus 16:2

- Schildwolde, 27 maart 2016
- Pasen
- Kees van Dusseldorp
- mmv Cantiamo en koperblazers

Thema: '*...bij zonsopgang...*'

vanaf 9.15 uur sing-in:

Gz.94:1,2,3 In het vroege morgenlicht

Ld.214:1,2,3 O morgen van verblijden

Ps.150

Opw.430 Heer, ik prijs uw grote naam

[opening: zie hieronder]

Ps.100 + Gz.95:4 (beurtzang)

schuldbelijdenis en genadeverkondiging 1 Joh.1:5b-2:2

Ps.139:1,4,5

gebed

luisterlied Cantiamo *Opw.615*

lezen Mark.15:40-16:8

Gz.44 (beurtzang)

preek Mark.16:2b: '*...bij zonsopgang...*'

Ps.36:2,3

wetslezing Ef.5:1-20

Ld.462:1,2

gebed

collecte

Gz.99:1,3

zegen

Gemeente van de opgestane Heer,

#1 ... bij zonsopgang...

Het is maar een klein detail. Maar het tekent de sfeer. Als het tikje op de triangel tijdens een concert. De fijne penseelstreek die het schilderij afmaakt. Markus schildert met woorden. Je ziet het voor je. Zaterdagavond kochten ze hun zalfjes en oliën. Zij zouden de laatste zorg aan Jezus' lichaam geven. Ze hadden Hem immers de laatste jaren gediend.. Het treft slecht dat net de sabbat ertussen zit. Daarom maar op zondagmorgen zo vroeg mogelijk naar de hof van Arimathea. Ze vertrekken als het nog donker is. Een goed half uur lopen. Geen gemakkelijke gang. Naar het verse graf van hun geliefde Heer. En dan komt dat kleine detail. De vrouwen komen bij het graf aan, 'toen de zon opging' zoals het er letterlijk staat. Dat is die kleine opmerking die ineens stralende kleur brengt op het schilderij: 'bij zonsopgang'.

Hoe heerlijk is een morgen die met zonschijn begint. We hebben het een paar dagen mogen meemaken. Het doet goed als de zon schijnt. Dat het lichter en warmer wordt, dat het voorjaar zich doorzet in alle kleuren van de regenboog. Je geniet van de zon, juist 's morgens vroeg. 'Een knipoog van God', zo kun je dat ervaren. Soms ben je nog moe als de wekker gaat. Maar schijnt dan de zon, dan krijg je energie. Soms pieker je over de dag als het nog donker is. Maar als de zon opkomt, dan voelt alles lichter. De zon geeft kleur aan de dag.

'Bij zonsopgang', schrijft Markus. Zakelijk betekent het alleen maar dat het een uur of zes in de morgen was. Maar ik geloof er niets van dat de evangelist zo'n detail alleen daarom neerschrijft. Hij roept er iets mee op. Die nieuwe dag toen is begonnen met zonschijn. DE NIEUWE DAG met hoofdletters. Want het is niet zomaar een morgen. Het is de paasmorgen, het is de morgen van de wereld. Dé grote morgen die volgt op de nacht. Op Goede Vrijdag hield Iemand midden op de dag de hand voor de zon. Drie uur duisternis. Midden op de dag. Nu trekt Iemand de gordijnen wijd open. Er zij licht! God laat de zon schijnen. Want het Licht van de wereld komt tevoorschijn.

Jezus is opgestaan! Dat maakt die dag tot de morgen van de wereld. Er gebeurde iets wat nog nooit eerder gebeurd was. Jezus stond op uit de dood! Dat geweldige nieuws rolt vanaf de paasmorgen de geschiedenis in. Het verandert tijd en wereld. Jezus is opgestaan! Dat is de jubel die nog steeds klinkt. Vandaag hoor je die paasjubel in het bijzonder. Over heel de wereld klinkt vandaag het halleluja. In sommige landen zijn ze daar al uren geleden mee begonnen. Toen de zon daar opkwam. In andere landen moet het nog beginnen. Als de zon daar opkomt. De baan van de zon trekt vandaag de paasjubel over de wereld. Maar eigenlijk rolt die paasjubel elke zondag over de aarde. Als echo van die eerste zondag. Eigenlijk klinkt die paasjubel elke dag. In het leven van de volgelingen van Jezus. De Heer is opgestaan. De morgen van de wereld is aangebroken. Dan mag de zon wel schijnen. Een klein detail. Maar het zet de toon. Het tekent de sfeer. '...bij zonsopgang...'. Vanaf die dag ziet alles er anders uit. Christus' opstanding geeft licht op aarde, kleur aan de wereld, warmte in ons leven.

#2 de zon verlicht het kruis

Toen de zon opging..., stonden vrouwen bij het graf van Jezus. Vrouwen? Ja, vrouwen! Welke vrouwen? De vrouwen die we vaker tegenkomen in het verhaal van Markus. De vrouwen die opgelet hadden in welk graf het lichaam van Jezus was neergelegd. De vrouwen die erbij waren op Golgotha, toen Jezus aan het kruis hing. De vrouwen die in de laatste tijd steeds actief waren om voor Jezus te zorgen en hem te dienen.

Deze vrouwen spelen een bijzondere rol. Ze hebben elkaar vast niet op de prachtige zonsopgang gewezen, die morgen. Ze kwamen voor een verdrietige taak: de laatste zorg voor het dode lichaam van hun geliefde Heer. Maar in het licht van de opgestane Heer verandert alles.

Het zijn deze vrouwen in het vroege morgenlicht die ons leren terugkijken. Van de Paaszondag naar de Goede Vrijdag. Zij kwamen bij het graf, in de overtuiging dat daar het lichaam van Jezus zou liggen. Waren zij er niet zelf bij geweest? Zij zijn Jozef van Arimatea gevolgd. Zij weten welke plaats ze moeten zijn. Ze vergissen zich niet. En dit graf is leeg! Zo worden zij de eerste getuigen: de opgestane, de begraven, de gestorvene zijn één en dezelfde: Jezus Christus. Zij waren erbij. Hun verdriet verandert in schrik en later in blijdschap. Zij bevestigen de identiteit van Jezus: de opgestane is dezelfde als de gekruisigde. De zon werpt licht op het kruis!

Bij zonsopgang stonden daar die vrouwen. Zij verbinden Paasmorgen aan Goede Vrijdag. Als de morgen van de wereld aanbreekt, dan blijkt wat er in de nacht van de wereld is gebeurd. De opstanding van Jezus zet een dikke streep onder het offer dat Hij heeft gebracht. De zon verlicht het kruis. Op Paaszondag blijkt wat Goede Vrijdag waard was.

In de Bijbel wordt zoveel verteld over de lijdensweg van Jezus en zo weinig over de opstanding. De betekenis daarvan lezen we niet. Dat horen we pas later van de apostelen als ze onder leiding van de Geest de opstanding zijn gaan begrijpen. De evangelisten laten slechts zien, dat het lijden van Christus niet zinloos is geweest. De opstanding vormt het bewijs dat Jezus inderdaad was, wie Hij beweerde te zijn: onze Middelaar, de Zoon van God. 'Het is volbracht'. De Christus blijkt waarachtig te zijn. Deze trouwe vrouwen worden daarvan de eerste getuigen.

De zon verlicht het kruis. De zon van Pasen is niet meer ondergegaan. Wij vieren het feest. We genieten van alles wat de Heer heeft verdiend: vergeving, eeuwig heil, moed en liefde, vrede met God. Maar vergeet nooit: De zon verlicht het kruis. Je wordt gedwongen om terug te kijken. Het licht van Pasen brengt je weer naar Goede Vrijdag. De blijdschap over zijn opstanding groeit alleen op de eerbied voor zijn sterven. Leven in het licht kent een hoge prijs: Jezus Christus bracht het offer van zijn leven.

Het lijden van Christus heeft zin, zijn sterven is een overwinning. Dat blijkt op die eerste zondagmorgen. In hun verdriet worden deze vrouwen tot getuigen van de waarachtigheid van Christus. Hun aanwezigheid brengt ons bij de kruisiging. Het licht schijnt op het kruis. Pasen werpt licht op de waarheid van onze verlossing.

#3 de zon verlicht het graf

Als je uitgerust bent, dan heb je 's morgens zin in de dag. Je voelt je fit, je maakt plannen. Behalve als je voor een moeilijke dag staat. Wanneer je geconfronteerd wordt met lijden of dood. Zo gaan de vrouwen met een zwaar hart. Ze voelen de rouw, beseffen hun zwakheid. Op zo'n dag kun je het haast niet hebben dat vogels fluiten en bloemen bloeien. Maar het licht van de opgestane Heer verandert alles. Want in het licht voel je de energie en de kracht. De zon verlicht ook het graf.

'Morgenvroeg om vijf uur?' 'Ja, ik kan toch niet slapen, ik roep jullie wel.' 'Goed, dan zijn we er voordat anderen kunnen komen. Dan is zijn lichaam verzorgd, voordat mensen het graf bezoeken om te rouwen.' Zo gingen ze. Maar als ze er vlakbij zijn, vraagt er een: 'Wie haalt eigenlijk de steen van het graf? Dat redden wij toch nooit?' De schrik toont hun verdriet. Aan zulke praktische dingen hebben ze nooit gedacht. De vrouwen weten niet eens van die andere belemmeringen. Dat de grafsteen verzegeld is door het Sanhedrin. Dat het graf bewaakt wordt door romeinse soldaten. Dat hebben ze niet meegekregen. Ze zitten met die steen. Zwakke vrouwen naderen het graf.

Deze vrouwen gingen in hun zwakheid naar Jezus. Dan gaat de zon in hun leven op, en breekt de morgen van de wereld aan. Alles verandert. Zwakke vrouwen worden tot getuigen van de kracht van Christus. De grafsteen blijkt weggerold. Alle problemen zijn opgelost. Niet door hun kracht. Jezus is opgestaan. De zon verlicht het graf. Het zijn eenvoudige woorden van de jongeman in het wit, een engel van God. 'U zoekt Jezus die gekruisigd is? Hij is opgewekt, Hij is niet hier. Kijk, daar heeft Hij gelegen.' Eenvoudige woorden. Maar een wereldschokkende boodschap. Want dit bericht heeft nog nooit eerder geklonken. Zoiets heeft nog nooit in de krant gestaan. 'Hij is opgewekt uit de dood.' De woorden verstaan we. Maar de betekenis is niet te begrijpen. Er is nog nooit iemand geweest die in eigen kracht uit het dodenrijk is teruggekomen. Er is ook nog nooit iemand geweest, die door de dood is heengegaan. Jezus heeft de dood overwonnen. Hij leeft! En kennelijk is Hij al vroeg opgestaan om er een lange dag van te maken. Zwakke vrouwen worden getuigen van de kracht van de Christus.

De zon verlicht het graf. Die zon van Pasen is niet weer ondergegaan. Jezus leeft! De dood is overwonnen. En de kracht van de opgestane Heer geeft leven. Hij heeft de banden van de dood verbroken. En als de dood de eersteling heeft moeten loslaten, zal de dood ook eens de volgelingen teruggeven. Het gaat ons begrip ver te boven. Hoe kan een gestorven lichaam weer tot leven komen? Ook een verteerd, verbrand of verscheurd lichaam? Wat heeft het lege graf van Jezus een enorme uitstraling. Alle graven van Gods kinderen veranderen daardoor. Geen eindstation, maar tussenstation. Hoe verbijsterend veel verdriet de dood nog kan veroorzaken. Het verdriet stopt Jezus. Hij is opgewekt', zegt de engel. De macht van de duisternis wijkt voor de kracht van het licht. Daarom leven wij in vrede, begraven wij met hoop en sterven we met goede moed. De dood is overwonnen. En zal er eens niet meer zijn. Daarom kun je leven. Vanuit de opstanding. Zwakke vrouwen worden getuigen van de kracht van de Christus. Toen de zon opging. Wij leren de kracht van Christus ervaren: elk graf staat in het licht van de Paaszon.

#4 de zon verlicht de wereld

Bij zonsopgang stonden de vrouwen aan het graf van Jezus. Bezig een enorme schok te verwerken, een traumatische ervaring. Jezus is dood! Alles in je hoofd en je leven ligt overhoop, je toekomst ligt in scherven. Je hebt tijd en rust nodig om daarmee in het reine te komen. Als je er al ooit uitkomt. Je ziet niets meer van wat er om je heen gebeurt. Maar als je het licht van de opgestane Heer hebt leren zien, dan verandert je leven. Want in het licht zie je de omgeving. De zon verlicht de wereld. Niet alleen het kruis en het graf, maar ook de wereld in stralend licht.

Schrik en angst. Zo reageren de vrouwen op de verschijning en het woord van de engel. Dit kunnen ze niet meer aan. Zo snel kan een mens niet omschakelen. Eerst van verwachting naar teleurstelling. Van hoop naar rouw. En nu van verslagenheid naar triomf. Van verdriet naar kracht. Ze vluchten. Angstig rennen ze weg van het graf. Ongeloof en verwarring liggen dichterbij dan blijdschap en zekerheid. Ze zeggen niemand iets. Tenminste niet de mensen die ze onderweg tegenkomen. We weten dat ze het wel de leerlingen hebben verteld. Maar Jeruzalem krijgt van deze vrouwen niets te horen. Dat geeft het Sanhedrin de tijd om de leugen te verspreiden, dat christenen een sprookje vertellen. Dat de opstanding niet echt gebeurd is. Ook in onze tijd wordt dat nog grif geloofd.

Deze vrouwen reageerden uit angst. Dan gaat de zon in hun leven op, en breekt de morgen van de wereld aan. En hun leven verandert. Bange vrouwen worden getuigen van de missie van Christus. Jezus is opgestaan! Hij gaat jullie voor naar Galilea! De leerlingen zijn net zo min uitgediend als de vrouwen. De zon verlicht de wereld. Dat ligt opgesloten in de boodschap die de vrouwen meekrijgen. Het is een soort codewoord. Niemand buiten Jezus en de elf discipelen wist van de opdracht om naar Galilea te gaan. Daarmee is het bericht gewaarmerkt en getekend. In Galilea zullen ze nieuwe instructies krijgen. 'Trek heel de wereld rond. Maak aan ieder schepsel het goede nieuws bekend.' Die boodschap dragen de vrouwen met zich mee. Een boodschap die haaks staat op hun angst. Maar die toch al de gerichtheid naar binnen ombuigt tot uitstraling naar buiten. Bange vrouwen worden getuigen van de missie van de Christus.

De zon verlicht de wereld. Die zon van Pasen is niet weer ondergegaan. En meer dan de vrouwen en de discipelen kennen wij de missie van Jezus. Laat heel de wereld het weten. Dat de donkerheid van de wereld wijken zal voor het licht van Christus. Dat de ellende in het leven genezen zal door de liefde van Christus. Dat de slechtheid in het hart verdwijnen zal door de genade van Christus.

Verkondig het evangelie aan uw kinderen, aan uw vrienden en aan onbekenden. Pasen breekt je los van zelfgerichtheid en geslotenheid. Er is meer dan jouw leven. Hoe heeft de Geest de christenen in beweging gebracht Hoe is de kerk gegroeid! En dat gaat nog steeds door. Door de handen en monden van de kinderen Gods. Tot de bruid van Christus klaar is, het volk van God compleet. Zo breed kijken we vanuit het licht van de opstanding. Angstige vrouwen worden getuigen van de bedoeling van de Christus. Bij zonsopgang. Wij leren de missie van Christus kennen: Heel de wereld komt in het licht van de Paaszon.

#5 Christus zal over u stralen...

Als de zon gaat schijnen, is de nacht voorbij. Het licht verdrijft het donker. En terecht hebben mensen voorkeur voor het licht. Met een fijn penseel schildert Markus ons de paasmorgen. Vrouwen kwamen bij het graf bij zonsopgang. En het is meer dan een aanduiding van het tijdstip. Het tekent de sfeer. Zeker wie de Bijbel kent. Christus is het licht van de wereld. Dat geeft die zondag toen een bijzondere glans. DE NIEUWE DAG met hoofdletters is begonnen met zonschijn. Het is de morgen van de wereld. De Heer is waarlijk opgestaan. Halleluja. En Hij leeft nog steeds! Daarom is die zon nooit meer ondergegaan. Wij leven in dat paaslicht vandaag, morgen en elke dag. Het is eeuwig licht.

‘Ontwaak uit uw slaap, sta op uit de dood en Christus zal over u stralen.’ Zo herneemt Paulus een profetie van Jesaja in een nieuwtestamentische toonsoort. Christus zal over u stralen. Dat is een krachtig woord. Hij die aan de apostel Johannes verscheen zoals de zon in zijn kracht. Hij die was voorzegt als de zon der gerechtigheid. In zijn opstanding is de morgen van de wereld aangebroken. Een stralende zonsopgang. Bij wie alle donkerheid eens zal wijken.

Christus zal over u stralen. De apostel laat daaraan vooraf gaan: ‘Eens was u duisternis, maar nu bent u licht in de Heer.’ Sta daar bij stil! Je leeft in het licht van Christus als je in zijn dood bent meegegaan. Alleen wie Goede Vrijdag viert, die kan ook Pasen vieren. Christus zal over u stralen. Net als de zon, geeft Jezus licht op aarde, kleur aan de wereld, warmte in je leven. Dat is geen boodschap die je voor kennisgeving kunt aannemen. Het is geen gebeurtenis, waarvan er dertien in een dozijn gaan. Met de opstanding van Christus verandert alles.

In het leven van de vrouwen wordt daar iets van zichtbaar. In hun verdriet werden zij tot getuigen van de waarheid van de Christus. In hun zwakheid werden zij tot getuigen van de kracht van de Christus. In hun angst werden zij tot getuigen van de missie van de Christus. De Heer is opgestaan. Jezus leeft! Daardoor verandert ook jouw leven. In je verdriet. In je zwakheid. In je angst. Christus zal over je stralen. En je wordt een getuige van zijn waarheid, zijn kracht en zijn missie. Zo ben je een ‘kind van het licht’, zegt Paulus. En leer je leven in goedheid, gerechtigheid en waarheid.

Pasen vieren doe je niet in een uurtje in de kerk. Het blijft niet beperkt tot in één of twee dagen per jaar. De opstanding van Christus zet heel je leven in ander licht. Je zit niet vast in jezelf, in je verleden of in je omstandigheden. Laat je dat nooit aanpraten! Christus zet je in het licht, door zijn heilige Geest.

Op die eerste paasmorgen ging de zon op. De paaszon verlicht het donkere kruis. Het ging en gaat om het offer van Christus. Naar die waarheid moeten we steeds weer heen terug. De zon paasverlicht het donkere graf. De dood is overwonnen door Christus. Uit die kracht kunnen we steeds weer verder. De paaszon verlicht de donkere wereld. Christus’ missie is gericht op heel de schepping. In die beweging, die kracht en die waarheid leven wij elke dag. Zolang de aarde nog om de zon draait. Tot de opgestane Heer opnieuw verschijnt in zijn stralende heerlijkheid. In zijn licht zien wij het licht. Het eeuwig licht. Halleluja!

Amen